CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

Sri Vidyabharathi Book Centre, Mangalore 9341298280

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಶ್ರೀ ವಿದ್ಯಾ ಭಾರತೀ
ಪುಸ್ತಕ ಕೇಂದ್ರ
ಧಾಮ ಬೀದಿ, ಶೃಂಗೇರಿ - 577 139

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಶ್ರೀ ಶನಿ ಮಹಾತ್ಮೆ

C-No. SVP 496

॥ ಶ್ರೀ ಗಣೇಶಾಯ ನಮಃ ॥ ॥ ಶ್ರೀ ಶನಿದೇವಾಯ ನಮಃ ॥

ಉಜ್ಜಯಿನಿ ಎಂಬ ನಗರದಲ್ಲಿ ವಿಕ್ರಮರಾಜನು ರಾಜ್ಯವಾಳುತ್ತಿದ್ದನು. ಅವನು ಅತ್ಯಂತ ವೀರನಾದ ಅರಸನಾಗಿದ್ದನು. ಒಂದು ದಿವಸ ಅವನು ತನ್ನ ಸಭಾ ಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿದ್ದನು. ಪಂಡಿತರೆಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಆಗ ನವಗ್ರಹಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠನಾರು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಯು ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು.

ಮೊದಲನೇಯ ಪಂಡಿತನು ರವಿಯ ಸ್ತುತಿ ಮಾಡಿದನು. ಇವನು ಅತ್ಯಂತ ತೇಜಸ್ವಿಯು. ಇವನ ಉಪಾಸನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದವನಿಗೆ ಗ್ರಹಗಳು ಅವನನ್ನು ಪೀಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಇವನು ವಿಘ್ನಗಳನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡುವನು. ಇವನನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿದಾಕ್ಷಣ ಎಲ್ಲಾ ರೋಗಗಳು ಇಲ್ಲದಂತಾಗುವವು. ಬಡತನವು ದೂರವಾಗುವದು. ರವಿಯು ಎಲ್ಲ ದೇವತೆಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯನಾಗಿರುವನು. ಎಲ್ಲ ಗ್ರಹಗಳು, ಇವನ ಆಜ್ಞೆಯಂತೆ

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ನಡೆಯುವವು. ಇವನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಸೂರ್ಯ ನಾರಾಯಣನು. ಎಲ್ಲರೂ ಇವನನ್ನು ನೋಡಿರುವರು.

ಎರಡನೇಯ ಪಂಡಿತನು ಚಂದ್ರನನ್ನು ವರ್ಣಿಸತೊಡಗಿದನು. ಇವನು ವನಸ್ಪತಿಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವನು. ಇವನ ಆರಾಧ್ಯ ದೈವವೆಂದರೆ ಶಿವನು. ಇವನಿಗೆ ಹದಿನಾರು ಕಲೆಗಳಿರುವವು. ರಾತ್ರಿಗೆ ಇವನೇ ಶೋಭಾಯಮಾನನಾಗಿರುವನು. ಇವನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸುಖವನ್ನು ಕೊಡುವನು. ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಅತೀ ನಿರ್ಮಲನು.

ಮೂರನೇಯ ಪಂಡಿತನು ನುಡಿದನು, ಮಂಗಳನು ಮಹಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಶಾಲಿಯು. ಇವನು ಮಹಾ ಕ್ರೂರನಾಗಿರುವನು. ಎಲ್ಲ ಗ್ರಹಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇವನು ಶ್ರೇಷ್ಠನು. ಇವನನ್ನು ಪೂಜಿಸುವವರನ್ನು ಮಾತ್ರ ಇವನು ಪ್ರೀತಿಸುವನು. ಯಾರು ಇವನನ್ನು ಪೂಜಿಸುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅವರನ್ನು ಇವನು ಸರ್ವನಾಶ ಮಾಡುವನು.

ನಾಲ್ಕನೇಯ ಪಂಡಿತನು ನುಡಿದನು. ಬುಧನು ಮಹಾಬಲಶಾಲಿಯು. ಇವನನ್ನು ಪೂಜಿಸಿದರೆ ಎಲ್ಲಾ ವಿಘ್ನಗಳೂ ನಾಶವಾಗುವವು. ಅವರಿಗೆ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ತೃಪ್ತಿ ಕೊಡುವನು. ಇವನ ಕೃಪೆಯಾದರೆ ಸಾಕು, ಅವನು ಧನವಂತನಾಗುವನು. ಇವನ ಬುದ್ಧಿಯು ಅಸಾಧ್ಯವಾದದ್ದು. ಸಂಸಾರದ ಚಿಂತೆಯನ್ನು ಇವನು ನಾಶ ಮಾಡುವನು.

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಐದನೇಯ ಪಂಡಿತನು ಗುರುವನ್ನು ಸ್ತುತಿಸಿದನು. ಎಲ್ಲರಲ್ಲೂ ಗುರುವು ಶ್ರೇಷ್ಠನು. ಭಾವಿಕರನ್ನು ಇವನು ಪ್ರೀತಿಸುವನು. ಇವನನ್ನು ನೆನಸಿದರೆ ದುಃಖ ಮತ್ತು ಬಡತನಗಳು ಓಡಿ ಹೋಗುವವು. ಇವನ ಮಾತನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಮನ್ನಿಸುವರು. ಇವನು ಮಹಾಜ್ಞಾನಿಯು. ಗುರುವನ್ನು ಬಹಳ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಭಜಿಸಬೇಕು. ಶಿವನು ಕೂಡ ಇವನನ್ನು ಪೂಜಿಸುವನು.

ಆರನೇಯ ಪಂಡಿತನು ಶುಕ್ರನನ್ನು ಸ್ತುತಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿದನು. ಇವನು ಮಹಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಶಾಲಿಯು. ಇವನು ನಮ್ಮ ವಿಘ್ನಗಳನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡುವನು. ಯಾರು ಶುಕ್ರನ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡುವರೋ ಅವರ ಶೌರ್ಯಕ್ಕೆ ಮಿತಿಯಿಲ್ಲ. ಇವನು ದಿವ್ಯವಾದ ದೇಹವುಳ್ಳವನು. ಇವನಿಗೆ ಒಂದೇ ಕಣ್ಣು ಇರುವುದು. ತನ್ನ ಭಕ್ತರ ಎಲ್ಲಾ ಇಚ್ಛೆಗಳನ್ನು ಪೂರ್ತಿಗೊಳಿಸುವನು.

ಪಂಡಿತರ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ವಿಕ್ರಮರಾಜನು ತಲೆಯಲ್ಲಾಡಿಸುತ್ತಾ ನೀವು ಹೇಳಿದ್ದು ಸರಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದನು. ಮತ್ತೆ ಯಾವ ಗ್ರಹಗಳು ಉಳಿದಿರುವವು ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿರಿ ಎಂದನು.

ರಾಹು ಮತ್ತು ಕೇತು ಇವರಿಬ್ಬರೂ ರಾಕ್ಷಸರು. ಇವರಿಬ್ಬರೂ ಚಂದ್ರ-ಸೂರ್ಯರನ್ನು ಕಾಡುವರು. ರಾಹುವು ಚಂದ್ರನನ್ನೂ ಕೇತುವು ಸೂರ್ಯನನ್ನು

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಪೀಡಿಸುವರು. ಇವರು ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಪೀಡಿಸುವರು. ಇವರ ಜಪವನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಇವರು ಸಂತುಷ್ಟರಾಗುವರು. ಇವರಿಬ್ಬರೂ ಬಹಳ ಕ್ರೂರರಾದವರು.

ಆಮೇಲೆ ಒಂಬತ್ತನೇಯ ಪಂಡಿತನು ನುಡಿದನು. ಶನಿಯು ಎಲ್ಲ ಗ್ರಹಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠನು. ಇವನು ಯಾರ ಮೇಲೆ ಕೃಪೆ ಮಾಡುವನೋ ಅವನ ಕೆಲಸವೆಲ್ಲವೂ ನಿರ್ವಿಘ್ನವಾಗಿ ನೆರವೇರುವವು. ಇವನು ಯಾರ ಮೇಲೆ ಸಿಟ್ಟಿಗೇಳುವನೋ ಅವರನ್ನು ಇವನು ಸಂಪೂರ್ಣ ನಾಶ ಮಾಡುವನು. ಅವರ ಸಂಸಾರವನ್ನೇ ಹಾಳು ಮಾಡುವನು. ಇವನು ಮಹಾ ಕೋಪಿಷ್ಠನು. ಇವನು ಎಲ್ಲ ದೇವತೆಗಳನ್ನೂ, ರಾಕ್ಷಸರನ್ನು ಕಾಡಿರುವನು. ಮಾನವರನ್ನೂ ಸಹ ಪರಿಪರಿಯಾಗಿ ಕಾಡುವನು. ಅಷ್ಟೇ ಏಕೆ? ಸ್ವತಃ ಅವನ ತಂದೆಯನ್ನು ಸಹ ಕಾಡಿರುವನು. ಹುಟ್ಟಿದ ಕೂಡಲೇ ಇವನ ದೃಷ್ಟಿಯು ಇವನ ತಂದೆಯ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಿತು. ಇದರಿಂದ ಅವನ ದೇಹವೆಲ್ಲವೂ ಕುಷ್ಠರೋಗಕ್ಕೆ ಬಲಿಯಾಯಿತು. ಅವನ ಸಾರಥಿಯು ಕುಂಟನಾದನು. ಕುದುರೆಗಳ ಕಣ್ಣುಗಳು ಇಂಗಿ ಹೋದವು. ಅವನು ಎಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರೂ ಗುಣವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಯಾವಾಗ ಶನಿ ದೃಷ್ಟಿಯು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿತೋ, ಆಗ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗುಣವಾಯಿತು. ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ವಿಕ್ರಮನು ನಗುತ್ತ ನುಡಿದನು, "ಇಂತಹ ಅಪವಿತ್ರ ಮಗನು ಹುಟ್ಟುವುದರಿಂದ ಏನು

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಉಪಯೋಗವು? ಅವನು ಮಗನಲ್ಲ ವೈರಿಯು. ಹುಟ್ಟಿದ ಕೂಡಲೇ ಅವನು ಅಪಾಯವನ್ನು ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ದೊಡ್ಡವನಾದ ಮೇಲೆ ಅವನು ಎಷ್ಟು ಅಪಾಯವನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲಾ?" ಚಪ್ಪಾಳೆಯನ್ನು ಬಾರಿಸುತ್ತ ವಿನೋದವಾಗಿ ವಿಕ್ರಮನು ರಾಜ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದನು.

ಅದೇ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಶನಿದೇವನು ವಿಮಾನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ವಿಕ್ರಮರಾಜನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಅವನು ತನ್ನ ವಿಮಾನದಿಂದ ಕೆಳಗಿಳಿದನು. ವಿಕ್ರಮನ ರಾಜಸಭೆಯಲ್ಲಿ ವಿಮಾನ ಸಹಿತವಾಗಿ ಬಂದು ಕುಳಿತನು. ಪಂಡಿತರೆಲ್ಲರೂ ಶನಿದೇವನು ಬಂದನೆಂದು ನುಡಿದರು. ಆಗ ವಿಕ್ರಮನು ಸಿಂಹಾಸನ ದಿಂದ ಇಳಿದು ಬಂದು ಶನಿದೇವನ ಪಾದದ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದನು. ಶನಿದೇವನು ಅರಸನನ್ನು ಕುರಿತು "ನೀನು ಬಹಳ ಸೊಕ್ಕಿಗೆದ್ದಿರುವೆ, ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ನನ್ನನ್ನು ಕುರಿತು ಹಾಸ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಿ. ಕನ್ಯಾರಾಶಿಯು ಬಂದಾಗ ನಾನು ಬರುವೆನು.ಆಗ ನೀನು ನನ್ನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ನೋಡು" ಎಂದು ನುಡಿದು ಶನಿದೇವನು ತನ್ನ ವಿಮಾನವನ್ನೇರಿದನು. ಆಗ ವಿಕ್ರಮರಾಜನು ಅತಿ ದೈನ್ಯದಿಂದ ಶನಿರಾಜನನ್ನು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಬೇಡಿಕೊಂಡನು "ದೀನನಾದ ನನ್ನನ್ನು ರಕ್ಷಿಸು, ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮರೆತು ನನಗೆ ಕ್ಷಮೆ ಮಾಡು" ಎಂದನು. ಆದರೆ ಶನಿದೇವನು ಅದರಿಂದ

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಸಮಾಧಾನ ಹೊಂದಲಿಲ್ಲ. "ನನ್ನ ಪರಾಕ್ರಮವನ್ನು ಒಮ್ಮೆ ನೋಡು" ಎಂದು ಶನಿದೇವನು ನುಡಿದು ಹೊರಟು ಹೋದನು.

ಆಗ ವಿಕ್ರಮರಾಜನು ಶನಿದೇವನನ್ನು ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ನಿಂದಿಸಿದ್ದರಿಂದ ತನಗೆ ಅವನು ಕಷ್ಟ ಕೊಡದೇ ಬಿಡುವದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಚಿಂತಾಕ್ರಾಂತನಾದನು. ಆದರೂ ಆದದ್ದಾಗಲಿ ಎಂದು ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸಭೆಯನ್ನು ವಿಸರ್ಜಿಸಿದನು. ಹೀಗೆಯೇ ಒಂದು ತಿಂಗಳು ಕಳೆದು ಹೋಯಿತು. ವಿಕ್ರಮರಾಜನು ದಿನಾಲೂ ಸ್ನಾನಮಾಡಿ ಶನಿದೇವನನ್ನು ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಪೂಜಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಶನಿಯ ದೃಷ್ಟಿಯು ವಿಕ್ರಮನ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಿತು. ಆಗ ಪಂಡಿತರು ವಿಕ್ರಮನಿಗೆ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ನುಡಿದರು "ಭಾವಿಕರಲ್ಲದವರನ್ನು ಇವನು ಬಹಳ ಪೀಡಿಸುವನು. ಆದ್ದರಿಂದ ನೀನು ಶನಿಯನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಪೂಜೆ ಮಾಡು. ಅವನ ಪೀಡೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವಾದರೂ, ಅವನ ಪೀಡೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸುವ ಧೈರ್ಯ ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಬರುವದು. ಅವನು ಏಳೂವರೆ ವರ್ಷ ಪೀಡೆ ಕೊಡುವನು. ಮನಸ್ಸುಗೊಟ್ಟು ಅವನ ಪೂಜೆ ಹೇಗೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಕೇಳಿರಿ. ಶನಿಯ ಪ್ರತಿಮೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಅವನನ್ನು ಪೂಜಿಸಬೇಕು. ಕುದುರೆಯ ನಾಲನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದರಿಂದ ಶನಿ ಪ್ರತಿಮೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಆಮೇಲೆ ತೈಲದಿಂದ ಅಭಿಷೇಕ ಮಾಡಬೇಕು.

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಮಣ್ಣಿನ ಕೊಡ ಮೇಲೆ ಅವನ ಪ್ರತಿಮೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಂದ ಶನಿಯ ಜಪ ಇಪ್ಪತ್ತೂರು ಸಾವಿರ ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ಜಪ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಹವನ ಮಾಡಬೇಕು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನು ಶನಿ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಅವರಿಗೆ ದಕ್ಷಿಣೆ, ದಾನ ಕೊಡಬೇಕು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಭೋಜನ ಮಾಡಿಸಿ ತೃಪ್ತಿಪಡಿಸಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಶನಿದೇವನು ಪ್ರಸನ್ನನಾಗುವನು." ಆಗ ವಿಕ್ರಮರಾಜನು ಪಂಡಿತರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಶನಿದೇವರನ್ನು ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಪೂಜಿಸುತ್ತ ಸ್ವಸ್ಥಚಿತ್ತದಿಂದ ಇದ್ದನು.

ಒಂದು ದಿವಸ ಶನಿದೇವನು ಕುದುರೆಗಳನ್ನು ಮಾರುವುದಕ್ಕೆ ಉಜ್ಜಯಿನಿಗೆ ಬಂದನು. ಅವನು ವೇಷವನ್ನು ಬದಲಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಶನಿದೇವನೆಂದು ಯಾರಿಗೂ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ವಿಕ್ರಮನು ಆ ಕುದುರೆಗಳ ಬೆಲೆಯನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿದನು. ಕುದುರೆಯ ಮೇಲೆ ಹತ್ತಿ ನೋಡಿರಿ. ಆಗ ಇವುಗಳ ಬೆಲೆಯು ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವದು ಎಂದು ಶನಿದೇವನು ನುಡಿದನು.

ಆಗ ವಿಕ್ರಮರಾಜನು ಕುದುರೆಯ ಮೇಲೆ ಏರಿದನು. ಕುದುರೆಯು ಅತಿ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಓಡುತ್ತಿತ್ತು. ವಿಕ್ರಮನು ಚಾಬುಕದಿಂದ ಕುದುರೆಗೆ ಒಂದು ಏಟು ಹೊಡೆದನು. ಆಗ ಕುದುರೆಯು ಅತಿ ವೇಗವಾಗಿ ಓಡತೊಡಗಿತು. ವಿಕ್ರಮನನ್ನು ಅದು ಮಹಾರಣ್ಯಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿತು. ಆ ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ನದಿಯ

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ದಂಡೆಯ ಮೇಲೆ ಕುದುರೆಯು ಬಂದು ನಿಂತಿತು. ಆಗ ರಾಜನು ಕುದುರೆಯಿಂದ ಕೆಳಗೆ ಇಳಿದನು. ಆ ಕುದುರೆಯು ಮಾಯವಾಯಿತು. ನದಿಯೂ ಇಲ್ಲದಂತಾಯಿತು. ಇದನ್ನೆಲ್ಲವನ್ನು ಕಂಡು ವಿಕ್ರಮನಿಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು. ಸೂರ್ಯನು ಅಸ್ತಂಗತನಾದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗೂ ಅಂಧಃಕಾರವು ಪಸರಿಸಿತು. ವಿಕ್ರಮನಿಗೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ತಿಳಿಯದಂತಾಯಿತು. ಆ ರಾತ್ರಿಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಕಳೆದು ಬೆಳಗಾದ ಮೇಲೆ ವಿಕ್ರಮನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟು ತಾಮಲಿಂದ ಎಂಬ ನಗರಕ್ಕೆ ಬಂದನು.

ಇತ್ತ ಕಡೆಗೆ ಉಜ್ಜಯಿನಿಯಲ್ಲಿಯ ಜನರು ಅರಸರ ಹಾದಿ ನೋಡಹತ್ತಿದರು. ಅರಸನು ಬಹಳ ಹೊತ್ತಾದರೂ ಬರದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಚಿಂತಾತುರರಾದರು. ಆಗ ಶನಿದೇವನು ನನ್ನ ಕುದುರೆಯನ್ನು ಕೊಡಿರಿ, ಇಲ್ಲವೆ ಅದರ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕೊಡಿರಿ ಎಂದು ಕೇಳತೊಡಗಿದನು. ಸರದಾರರು ಊರಿನ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲೂ ಕುದುರೆಯನ್ನೂ ಅರಸನನ್ನು ಹುಡುಕಿದರು. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ರಾಜನ ಸುಳಿವು ಹತ್ತಲಿಲ್ಲ. ಕೊನೆಗೆ ಉಪಾಯವಿಲ್ಲದೆ ಆ ಕುದುರೆಯ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಶನಿದೇವನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಿಸಿದರು.

ರಾಜನು ತಾಮಲಿಂದಪುರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಅಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಪತಿ ಎಂಬ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥನ ಕಟ್ಟೆಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡನು. ಅಂದು ಆ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥನಿಗೆ ಬಹಳೇ ವ್ಯಾಪಾರ ನಡೆಯಹತ್ತಿತು. ಈ ಅಪರಿಚಿತ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ತನ್ನ ಕಟ್ಟೆಯ ಮೇಲೆ ಬಂದು ಕುಳಿತಿದ್ದ

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ರಿಂದ ತನ್ನ ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತೆಂದು ಅವನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡನು. ಅವನು ವಿಕ್ರಮನನ್ನು ಮನೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಆದರಿಸಿದನು. ವಿಕ್ರಮನ ಕುಲ ಗೋತ್ರಗಳನ್ನೂ ವಿಚಾರಿಸಿದನು. ವಿಕ್ರಮನಿಗೆ ಸವಿಯಾದ ಭೋಜನವನ್ನೂ ಮಾಡಿಸಿದನು. ವಿಕ್ರಮನು ಅವನ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ವಿಶ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡನು.

ಅಪರಿಚಿತ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಸಭ್ಯ ಗೃಹಸ್ಥನಂತೆ ಕಂಡು ಬಂದದ್ದರಿಂದ ಆ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥನು ತನ್ನ ಮಗಳಾದ ಆಲೋಲಿಕೆಯನ್ನು ಅವನಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದನು. ಅವನ ಮಗಳು ಸೌಂದರ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೆಸರಾಗಿದ್ದಳು. ಅವಳ ಸಲುವಾಗಿ ಎಷ್ಟು ವರಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಿದರೂ ಅವಳು ಯಾವ ವರನನ್ನೂ ಒಪ್ಪುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಉತ್ತಮವಾದ ವರನು ನಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಬಂದಿರುವನು. ಅವನನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗು ಎಂದು ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥನು ತನ್ನ ಮಗಳಿಗೆ ನುಡಿದನು. ನಾನು ಅವನನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿಲ್ಲ. ನಾನು ಪರೀಕ್ಷಿಸದೆ ಯಾರನ್ನೂ ಮದುವೆಯಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಈ ಹೊತ್ತು ರಾತ್ರಿ ಅವನನ್ನು ಕೇವಲ ಮಾತುಗಳ ಚಾತುರ್ಯದಿಂದ ಪರೀಕ್ಷಿಸುವೆನು ಎಂದು ನುಡಿಯಲು ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥನು ಅದಕ್ಕೆ ಸಮ್ಮತಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದನು.

ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥನು ವಿಕ್ರಮನನ್ನು ತನ್ನ ಮಗಳ ಬಳಿಗೆ ಕಳಿಸಿದನು. ಆ ಚಿತ್ರಶಾಲೆ

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಯಲ್ಲಿ ಹಂಸ, ಕೋಗಿಲೆ ಮುಂತಾದ ಪಕ್ಷಿಗಳ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ತೀಡಿದ್ದರು. ವಿಕ್ರಮನ ಸಲುವಾಗಿ ಮಂಚವನ್ನು ಶೃಂಗರಿಸಿದ್ದರು. ಆ ಮಂಚದ ಮೇಲೆ ಹೂವಿನ ರಾಶಿಯನ್ನು ಹಾಕಿದರು. ಆ ಚಿತ್ರಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ವಜ್ರ ವೈಢೂರ್ಯಗಳು ಶೋಭಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಶನಿದೇವನೇ ಕಷ್ಟ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆದು ತಂದಿರ ಬಹುದು ಎಂದು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ವಿಕ್ರಮನು ಅಂದುಕೊಂಡನು. ಈ ರೀತಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತ ವಿಕ್ರಮನು ಪಲ್ಲಂಗದ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿಕೊಂಡನು. ಅವನಿಗೆ ಬೇಗನೆ ಗಾಢವಾದ ನಿದ್ರೆ ಹತ್ತಿತು.

ಅನಂತರ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥನ ಮಗಳಾದ ಆಲೋಲಿಕೆಯು ಆರತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದಳು. ಅವಳ ಕೊರಳಲ್ಲಿ ಮುತ್ತಿನ ಹಾರವು ಶೋಭಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಅವಳ ಕಾಲಲ್ಲಿ ಪೈಜಣವು 'ಘಿಲ್ ಘಿಲ್' ಎಂದು ಸಪ್ಪಳ ಮಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಅವಳು ಬಂದು ಅರಸನ ಮುಂದೆ ನಿಂತಳು. ಅವನು ಹಾಸಿಗೆಯಿಂದ ಏಳಲಿಲ್ಲ. ಅವಳು ಬೆಳ್ಳಿಯ ಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವನಿಗೆ ಸಿಂಪಡಿಸಿದಳು. ಹೀಗೆ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರೂ ಅರಸನಿಗೆ ಎಚ್ಚರವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ನಿರಾಶೆ ಹೊಂದಿದಳು. ಉಪಾಯವಿಲ್ಲದೆ ಅವಳು ತನ್ನ ಕೊರಳಲ್ಲಿಯ ಮುತ್ತಿನ ಹಾರವನ್ನು ಒಂದು ಗೂಟಕ್ಕೆ ಹಾಕಿ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಮಲಗಿಕೊಂಡಳು. ಅವಳಿಗೆ ಬೇಗನೆ ನಿದ್ರೆ

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

ಹತ್ತಿತು.

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ತುಸು ಸಮಯದ ನಂತರ ರಾಜನಿಗೆ ಎಚ್ಚರವಾಯಿತು. ಕಣ್ಣು ತೆಗೆದು ನೋಡಿದಾಗ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥನ ಮಗಳು ಮಲಗಿರುವದು ಕಾಣಿಸಿತು. ಇವಳ ಸಂಗಡ ಹೇಗೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕು? ಎಂದು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ವಿಚಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ಒಂದು ಚಮತ್ಕಾರವನ್ನು ಅವನು ಕಂಡನು. ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿಯ ಹಂಸ ಪಕ್ಷಿಯು ಸಜೀವವಾಗಿ ಅವಳು ಗೂಟಕ್ಕೆ ಹಾಕಿದ್ದ ಮುತ್ತಿನ ಹಾರವನ್ನು ನುಂಗತೊಡಗಿತು. ವಿಕ್ರಮನು ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಬೆರಗಾದನು. ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ತಿಳಿಯದಾಯಿತು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ಹಂಸವು ಆ ಹಾರವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನುಂಗಿತು. ಇದು ಶನಿರಾಯನ ಆಟವೆಂದು ಬಗೆದು ವಿಕ್ರಮನು ಹಾಗೆಯೇ ಮಲಗಿಕೊಂಡನು.

ಬೆಳಗಾದ ಕೂಡಲೇ ಆ ತರುಣಿಯು ಹಾಸಿಗೆಯಿಂದ ಎದ್ದಳು. ಅವಳ ದೃಷ್ಟಿಯು ತಾನು ಹಾರ ಹಾಕಿದ್ದ ಗೂಟದ ಕಡೆ ಹೋಯಿತು. ಅಲ್ಲಿ ಹಾರವಿರಲಿಲ್ಲ, ಅವಳು ಗಾಬರಿಯಾದಳು. ನಾನಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಿಲ್ಲ. ಅಂದ ಬಳಿಕ ಈ ಆಗಂತುಕನೇ ಆ ಹಾರ ಕದ್ದಿರಬಹುದೆಂದು ಭಾವಿಸಿದಳು. "ಮಹಾನುಭಾವನೇ, ಗೂಟಕ್ಕೆ ಹಾಕಿದ್ದ ಹಾರವು ಮಾಯವಾಗಿದೆ. ನಾವಿಬ್ಬರಲ್ಲದೇ ಬೇರೆ ಯಾರೂ ಒಳಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿಲ್ಲ. ತಾವು ಏನಾದರೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವಿರಾ?"

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದಳು. ಆಗ ವಿಕ್ರಮನು "ನಡುರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಎಚ್ಚರವಾದಾಗ ಈ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಹಂಸವು ಸಜೀವವಾಗಿ ಹಾರವನ್ನು ನುಂಗಿತು. ನಾನು ಹಾರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವದಿಲ್ಲ" ಎಂದನು. ಆಗ ಅವಳು ಬಹಳ ಕ್ರೋಧ ಸಂತೃಪ್ತಳಾದಳು. ಹಂಸವು ಸಜೀವವಾಗಿ ಹಾರವನ್ನು ನುಂಗಿತು ಎಂಬುದು ಸಂಪೂರ್ಣ ಸುಳ್ಳು. ಇದನ್ನು ನಾನು ನಂಬುವದಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಪವಾಡದ ಆಟ ನನ್ನ ಮುಂದೆ ನಡೆಯದು, ಎಂದವಳೇ ತನ್ನ ತಂದೆಯ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಎಲ್ಲ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ಅರುಹಿದಳು. ಆಗ ಅವಳ ತಂದೆಯು ಕೋಪಿಷ್ಠನಾಗಿ ವಿಕ್ರಮನನ್ನು ಕುರಿತು ನುಡಿದನು "ನಿನಗೆ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ಆದರ-ಸತ್ಕಾರವನ್ನು ಮಾಡಿದೆನು. ನನ್ನ ಮಗಳನ್ನು ನಿನಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಲಗ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೆನು. ಕೃತಘ್ನನಾದ ನೀನು ನನ್ನ ಮಗಳ ಹಾರವನ್ನು ಕದ್ದಿರುವಿ, ಹಂಸವು ಹಾರವನ್ನು ನುಂಗಿತೆಂದು ಸುಳ್ಳು ಹೇಳುತ್ತಿರುವಿ, ಹಾರವನ್ನು ಸುಮ್ಮನೆ ಕೊಡು; ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನೀನು ಹಿಂದುಗಡೆಯಿಂದ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪ ಪಡಬೇಕಾಗುವದು".

ವಿಕ್ರಮನು ಅತ್ಯಂತ ನಮ್ರತೆಯಿಂದ ನುಡಿದನು "ಹಂಸವು ಹಾರವನ್ನು ನುಂಗಿದ್ದು ನಿಜವು. ನನ್ನ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಹಾರವಿಲ್ಲ, ನಾನು ನಿಮ್ಮ ಹಾರವನ್ನು ಕದ್ದಿರುವದಿಲ್ಲ".

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ಅವನಿಗೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ಕೋಪ ಬಂದಿತು. ಅವನು ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ ತನ್ನ ಸೇವಕರಿಗೆ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದನು "ಈ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಹಿಡಿದು ಮನಬಂದಂತೆ ಹೊಡೆಯಿರಿ. ಅವನು ಹಾರವನ್ನು ಕದ್ದು ತಾನು ಕದ್ದಿಲ್ಲವೆಂದು ಸುಳ್ಳು ಹೇಳುತ್ತಿರುವನು. ಅವನನ್ನು ಹೊಡೆಯದೆ ಅವನು ತನ್ನ ತಪ್ಪು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ".

ಕೂಡಲೇ ಸೇವಕರು ಅವನನ್ನು ಹಿಡಿದು ಕಟ್ಟಿ ಹೊಡೆಯತೊಡಗಿದರು. ಅವರಿಗೆ ದಯವೆಲ್ಲಿಂದ ಬರಬೇಕು? ವಿಕ್ರಮನನ್ನು ಮನಬಂದಂತೆ ಹೊಡೆದರು. ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥನು ವಿಕ್ರಮನನ್ನು ಕುರಿತು "ನಮ್ಮ ಹಾರವನ್ನು ಇನ್ನಾದರೂ ಕೊಡು" ಎಂದನು. ಅವನ ಹತ್ತಿರ ಹಾರವಿಲ್ಲೆಂದ ಮೇಲೆ ಅವನು ಹಾರವನ್ನು ಎಲ್ಲಿಂದ ಕೊಡುವನು?

ಆಗ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥನು ಈ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯ ಅರಸನಾದ ಚಂದ್ರಸೇನನಿಗೆ ಹೇಳಿದನು. ಅರಸನು ಸೇವಕರನ್ನು ಅಟ್ಟಿ ವಿಕ್ರಮನನ್ನು ತನ್ನ ರಾಜ್ಯಸಭೆಗೆ ತರಲು ಕರೆ ಕಳುಹಿಸಿದನು. ವಿಕ್ರಮನು ಅರಸನ ಮುಂದೆ ಬಂದು ನಿಂತನು. ಅರಸನು ವಿಕ್ರಮನನ್ನು ಕುರಿತು "ನಿನ್ನ ಬಳಿಯಲ್ಲಿರುವ ಹಾರವನ್ನು ಈ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಬಿಡು. ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಪ್ರಾಣಾಪಾಯಕ್ಕೆ ಎಡೆಯಾಗಬೇಡ".

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಆಗ ವಿಕ್ರಮನು "ಮಹಾರಾಜನೇ, ಮುತ್ತಿನ ಹಾರವನ್ನು ನಾನು ಕದ್ದವನಲ್ಲ. ಅಸತ್ಯ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಎಂದೂ ಆಡೆನು. ಮುತ್ತಿನ ಹಾರವು ಮಾಯವಾದ ಅಘಟಿತ ಘಟನೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕಂಡಿರುವೆ. ಹಂಸವು ಸಜೀವವಾಗಿ ಹಾರವನ್ನು ನುಂಗಿತು. ಅದರ ವಿವರಗಳನ್ನು ನಂಬುವದನು ಯಾರಿಂದಲೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ಗ್ರಹವು ಪ್ರತಿಕೂಲವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಹೀಗೆ ಆಗುತ್ತಿರುವದು. ನನಗೆ ಹೇಗಾದರೂ ಕ್ಷಮೆ ಮಾಡಿರಿ. ನನ್ನ ಮೇಲೆ ದಯೆ ತೋರಿಸಿರಿ" ಎಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಿದನು.

ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಅರಸನು ಕ್ರೋಧ ಸಂತೃಪ್ತನಾದನು. ಸೇವಕರನ್ನು ಕುರಿತು ಈ ರೀತಿ ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದನು. "ಇವನ ಕೈಕಾಲುಗಳನ್ನು ಕಡಿದು ಇವನನ್ನು ಊರ ಹೊರಗೆ ಒಗೆಯಿರಿ. ಯಾರೂ ಇವನಿಗೆ ಅನ್ನ-ನೀರುಗಳನ್ನು ಕೊಡಕೂಡದು. ಯಾರಾದರೂ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರು ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಅರ್ಹರಾಗುವರು." ಅರಸನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ ಸೇವಕರು ವಿಕ್ರಮನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಊರ ಹೊರಗೆ ಬಂದರು. ಅವನ ಕೈಕಾಲುಗಳನ್ನು ಕಡಿದು ಊರ ಹೊರಗೆ ಒಗೆದರು. ರಾಜನ ಮುಂದೆ ಬಂದು ಎಲ್ಲ ಸಮಾಚಾರವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದರು.

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

ವಿಕ್ರಮನಿಗೆ ದಾರುಣವಾದ ದುಃಖ ಒದಗಿತು. ಆಹಾರವಿಲ್ಲದೆ ಬಳಲಿದನು.

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಹಾಯ್ದು ಹೋಗುವ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ವಿಕ್ರಮನನ್ನು ತಿಂದು ಮುಗಿಸಿಬಿಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವನ ಮೇಲೆ ಅವರಿಗೆ ವಿಪರೀತ ಕರುಣೆ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಮಾಡುವದೇನು? ರಾಜಾಜ್ಞೆಯ ಭೀತಿಯಿಂದ ಅವರು ಸುಮ್ಮನೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಹೀಗೆಯೇ ವಿಕ್ರಮನು ಒಂದು ತಿಂಗಳು ಕಳೆದನು. ಶನಿದೇವರನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸತೊಡಗಿದನು. ಇದರಿಂದ ಚಂದ್ರಸೇನನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ದಯಾಭಾವವು ಉದಯವಾಯಿತು. ವಿಕ್ರಮನಿಗೆ ಅನ್ನ-ನೀರುಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ಅಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲವೆಂದು ಅವನು ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದನು. ಆ ನಗರದಲ್ಲಿಯ ಜನರು ಅನ್ನ-ನೀರುಗಳನ್ನು ವಿಕ್ರಮನಿಗೆ ಕೊಡ ತೊಡಗಿದರು. ಆದರೂ ಕೈಕಾಲುಗಳಿಲ್ಲದಿದ್ದರಿಂದ ವಿಕ್ರಮನಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ವೇದನೆ ಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ರೀತಿ ವಿಕ್ರಮನು ಎರಡು ವರ್ಷಗಳನ್ನು ಕಳೆದನು.

ಒಂದು ದಿವಸ ಒಬ್ಬ ಸ್ತ್ರೀಯು ಅದೇ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ತಾಮಲಿಂದಪುರಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅವಳು ಉಜ್ಜಯಿನಿಯವಳು. ಅವಳ ಗಂಡನ ಮನೆಯು ತಾಮಲಿಂದಪುರ. ಅವಳು ತನ್ನ ಗಂಡನೊಡನೆ ಮಾವನ ಮನೆಗೆ ನಡೆದಿದ್ದಳು. ವಿಕ್ರಮ ರಾಜನನ್ನು ನೋಡಿ ಅವಳು ತನ್ನ ಬಂಡಿಯಿಂದ ಇಳಿದು ಬಂದು ವಿಕ್ರಮನ ಪಾದದ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಳು. "ನಿನಗೆ ಕಲ್ಯಾಣವಾಗಲಿ, ಉಜ್ಜಯಿನಿಯ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ಹೇಳು" ಎಂದು ವಿಕ್ರಮನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದನು.

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಆಗ ಗಾಣಗಿತ್ತಿಯು "ಉಜ್ಜಯಿನಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಕ್ಷೇಮದಿಂದ ಇರುವರು. ಆದರೆ ತಮಗೆ ಏಕೆ ಈ ಅವಸ್ಥೆ ಉಂಟಾಯಿತು" ಎಂದು ತಿರುಗಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿದಳು. ಅದಕ್ಕೆ ವಿಕ್ರಮನು "ಇದೆಲ್ಲವೂ ನನ್ನ ಕರ್ಮಫಲದಿಂದ ಹೀಗಾಯಿತು" ಎಂದು ತನ್ನ ವೃತ್ತಾಂತವೆಲ್ಲವನ್ನು ಆಕೆಗೆ ಅರುಹಿದನು.

ಆ ಗಾಣಗಿತ್ತಿಯು ವಿಕ್ರಮನನ್ನು ತನ್ನ ಬಂಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ್ರಿಸಿಕೊಂಡು ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಳು. ಆದರೆ ಅವಳ ಮಾವನಿಗೆ ಬಹಳ ಗಾಬರಿಯಾಯಿತು. ರಾಜನಿಗೆ ಈ ಸುದ್ದಿಯು ಮುಟ್ಟಿದರೆ ನಮ್ಮ ಅವಸ್ಥೆ ನೆಟ್ಟಗಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೆಂದು ಬಗೆದು ಆ ಗಾಣಿಗನು ಚಂದ್ರಸೇನ ಮಹಾರಾಜನ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕೈ ಮುಗಿದು ನೀವು ಊರ ಹೊರಗೆ ಕೈಕಾಲು ಕಡಿದು ಒಗೆದವನನ್ನು ತಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆಯಾದರೆ ನಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರುವೆವು ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ಅರಸನು ಅದಕ್ಕೆ ಪರದುಃಖ ದಯಾಶೀಲನೆ! ದೀನನೂ, ಅನಾಥನೂ ಆಗಿರುವ ಆ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಕರೆದೊಯ್ದು ಅನ್ನ-ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನಿತ್ತು ರಕ್ಷಿಸು, ಪುಣ್ಯವಂತನಾಗು ಎಂದು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟನು.

ಅಪ್ಪಣೆ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಮನೆಗೆ ಬರಲು ವಿಕ್ರಮನು "ನಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ವಿಕ್ರಮನಿರುವನೆಂದು ನೀವು ಯಾರಿಗೂ ಹೇಳಬೇಡಿರಿ. ಇಷ್ಟೇ ಬೇಡಿಕೆ ನನ್ನದಾಗಿದೆ"

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಎನ್ನಲು ಅದಕ್ಕೆ ಅವನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡನು.

"ನೀವು ನನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಗಾಣ ಹೊಡೆಯಿರಿ. ಅಂದರೆ ನಾನು ನಿಮಗೆ ಅನ್ನ-ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಕೊಡುವೆನು" ಎನ್ನಲು ವಿಕ್ರಮನು "ನಾನು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವೆನು. ನಿಮ್ಮ ಉಪಕಾರವು ಬಹಳವಾಯಿತು" ಎಂದನು.

ಹೀಗೆಯೇ ವಿಕ್ರಮನು ಏಳು ವರುಷಗಳನ್ನು ಕಳೆದನು. ಒಂದು ದಿವಸ ವಿಕ್ರಮನು ಗಾಣದ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಅವನು ದೀಪಕ ರಾಗವನ್ನು ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಅವನು ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಕೂಡಲೇ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗೂ ದೀಪಗಳು ಹತ್ತಿದವು.

ರಾಜನ ಮಗಳಾದ ಪದ್ಮಸೇನೆಯು ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗೂ ಹತ್ತಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಕಾಶದ ಕಡೆಗೆ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಇಷ್ಟು ದೀಪಗಳು ಒಮ್ಮಿಂದೊಮ್ಮೆಲೆ ಹೇಗೆ ಹತ್ತಿದವು ಎಂದು ಅವಳು ಆಶ್ಚರ್ಯಪಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ವಿಕ್ರಮನು ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ರಾಗವನ್ನು ಮುಗಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಆ ದೀಪಗಳು ಇಲ್ಲದಂತಾದವು. ಮುಂದೆ ಅವನು ಮತ್ತೊಂದು ರಾಗವನ್ನು ಹಾಡತೊಡಗಿದನು. ಆಗ ಪದ್ಮಸೇನೆಯು ಈ ಮನುಷ್ಯನು ರಾಗ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಅರಿತವನು. ಅವನು ಎಲ್ಲಿ ಹಾಡುತ್ತಿರುವನು ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ ಕೊಂಡು ಬನ್ನಿರಿ ಎಂದು ಸೇವಕರಿಗೆ ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದಳು. ಅವಳು ನಗರದ

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ನಾಲ್ಕೂ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಶೋಧಿಸಿದರು. ಆ ಗಾಣಿಗನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅವನು ಹಾಡುತ್ತಿರುವದನ್ನು ಅವರು ಶೋಧಿಸಿದರು. ಅವರು ತಿರುಗಿ ಬಂದು ಪದ್ಮಸೇನೆಗೆ ಎಲ್ಲ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ಅರುಹಿದರು. ಪದ್ಮಸೇನೆಯು "ಅವನು ಹೇಗೆಯೇ ಇರಲಿ, ಅವನನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬನ್ನಿ, ನೀವು ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ಹೆದರುವ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ. ಅರಸನಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಹೇಳುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನಾನು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವೆನು" ಎನ್ನಲು ಆಗ ದಾಸಿಯರು ವಿಕ್ರಮನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರಲು ಗಾಣಿಗನ ಮನೆಗೆ ಬಂದರು. ಗಾಣಿಗನಿಗೆ ಹೇಳಿ ವಿಕ್ರಮನನ್ನು ಅರಮನೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರು.

ವಿಕ್ರಮನನ್ನು ಕಂಡು ರಾಜಕುಮಾರಿಗೆ ಬಹಳೇ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ನೀವು ಒಳ್ಳೇ ಸಂಗೀತಗಾರರಿದ್ದಂತೆ ತೋರುವದು. ಒಂದು ಹಾಡನ್ನು ಹಾಡಿರಿ ಎಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಿದಳು. ಆಗ ವಿಕ್ರಮನು ಹಾಡಲು ಮೊದಲು ಮಾಡಿದನು. ಅವನ ಕಂಠವು ಅತಿ ಮಧುರವಾಗಿತ್ತು. ಅವನು ಅತೀ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಹಾಡತೊಡಗಿದನು. ರಾಜಕನ್ಯೆಯ ಅಂತಃಪುರದಲ್ಲಿ ಸಂಗೀತ ಕಚೇರಿಯು ನಡೆಯಿತು.

ಈ ಸಂಗೀತವನ್ನು ಚಂದ್ರಸೇನ ರಾಜನು ಕೇಳಿ ಈ ರಾಗವು ನನ್ನ ಮಗಳಾದ ಪದ್ಮಸೇನೆಯ ಅರಮನೆಯಿಂದ ಬರುತಿರುವದು. ಅಲ್ಲಿ ಏನು ನಡೆದಿರುವದು

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಎಂದು ತನ್ನ ಸೇವಕರನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿದನು. ಸೇವಕರು "ಅಲ್ಲಿ ಬಳ್ಳಿಯ ರಸಭರಿತ ಸಂಗೀತ ಕಚೇರಿಯು ಒಬ್ಬನಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ" ಎನ್ನಲು ರಾಜನು ನಾಳೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ರಾಜಕುಮಾರಿಯ ಮಹಲಿಗೆ ತೆರಳಿ ಆ ಸಂಗೀತಗಾರರನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗಲು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿದನು.

ವಿಕ್ರಮರಾಜನು ಆ ರಾಜಕನ್ನಿಕೆಯ ಮಹಡಿಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿದ್ದನು. ಶನಿಯ ಕಾಟವು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಏಳೂವರೆ ವರ್ಷಗಳು ಮುಗಿದಿದ್ದವು. ಇನ್ನು ತನ್ನ ದುರ್ದೈವವು ಎಂದು ಮುಗಿಯುವದು, ನಾನು ಉಜ್ಜಯಿನಿಯನ್ನು ಯಾವಾಗ ನೋಡುವೆನು ಎಂದು ಮನದಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಆಗ ಶನಿದೇವನು ಅವನ ಮುಂದೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷನಾದನು. ಶನಿದೇವನು ಅವನನ್ನು ಕುರಿತು ನುಡಿದನು "ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ಗುರುತು ಹಿಡಿಯಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ನಿನಗೆ ಈಗ ಪೂರ್ಣ ಅನುಭವ ಬಂದಿರಬಹುದು" ಎನ್ನುವಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ಶನಿದೇವನಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ವಿಕ್ರಮನು ಏಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದನು. ಆದರೆ ಕೈಕಾಲುಗಳಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ಹೊರಳಾಡಿದನು. ಆಗ ಶನಿದೇವನು ನುಡಿದನು "ವಿಕ್ರಮನೇ, ನಿನ್ನ ಮಹಿಮೆಯು ಅಪಾರವಾದದ್ದು. ಈಗ ನಾನು ನಿನಗೆ ಪ್ರಸನ್ನನಾಗಿರುವೆನು. ನಿನಗೆ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದದ್ದನ್ನು ಬೇಡಿಕೋ" ಎಂದನು. ಆಗ ವಿಕ್ರಮನು ಕಣ್ಣೀರು ಸುರಿಸುತ್ತ ನುಡಿದನು

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

"ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಇಂತಹ ಪೀಡೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಡ, ಇದೇ ನಾನು ಬೇಡುವ ವರ".

ಆಗ ಶನಿದೇವನು ವಿಕ್ರಮನ ವಿಶಾಲವಾದ ಅಂತಃಕರಣವನ್ನು ಕಂಡು ಸಂತೋಷಭರಿತನಾದನು. ವಿಕ್ರಮನನ್ನು ಕುರಿತು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ನುಡಿದನು "ನಿನಗೆ ಕೈಕಾಲುಗಳಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಬೇಡದೆ ಪರರ ಸಲುವಾಗಿ ಮಾತ್ರ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಿ. ನಿನ್ನ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಬೇಡದೆ ಪರರಿಗೆ ದುಃಖ ಕೊಡಬೇಡ ಎಂದು ಬೇಡಿದೆ. ಇದರಿಂದ ನಿನ್ನ ಅಂತಃಕರಣವು ಎಷ್ಟು ವಿಶಾಲವಾದದ್ದು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ" ಎಂದು ನುಡಿದು ದಿವ್ಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಿಕ್ರಮನ ಕಡೆಗೆ ನೋಡಿದನು. ವಿಕ್ರಮನ ಕೈಕಾಲುಗಳು ಮೊದಲಿನಂತಾದವು. ಆಗ ವಿಕ್ರಮನು ಶನಿದೇವನ ಪಾದದ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದನು ಹಾಗೂ ದೈನ್ಯದಿಂದ ಬೇಡಿಕೊಂಡನು "ನೀನು ಯಾರಿಗೂ ಪೀಡೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಡ, ಇದೇ ನನ್ನ ಬೇಡಿಕೆ". ಆಗ ಶನಿದೇವನು ಹೀಗೆ ನುಡಿದನು "ವಿಕ್ರಮನೇ ನಾನು ಎಲ್ಲಾ ದೇವತೆಗಳನ್ನೂ, ರಾಕ್ಷಸರನ್ನೂ ಕಾಡಿರುವೆನು. ಅದೆಲ್ಲವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಾನು ನಿನಗೆ ಕೊಟ್ಟ ತೊಂದರೆ ಬಹಳವೇನಲ್ಲ. ನನ್ನ ಗುರುವನ್ನು ಕೂಡ ನಾನು ಕಾಡಿರುವೆನು, ಅಂದ ಮೇಲೆ ಉಳಿದವರ ಪಾಡೇನು? ನನ್ನ ಕಾಟಕ್ಕೆ ಹೆದರಿ ಶಿವನು ಕೈಲಾಸಲ್ಲಿ ಕ್ಷಣಹೊತ್ತು

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಅಡಗಿಕೊಂಡನು.

"ರಾಮಚಂದ್ರನು ಹದಿನಾಲ್ಕು ವರ್ಷ ವನವಾಸ ಭೋಗಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ರಾವಣನ ಮೇಲೆ ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯು ಬೀಳಲು ಅವನು ನಾಶ ಹೊಂದಿದನು. ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರನಿಗೆ ತನ್ನ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮಾರಿ ಜೀವಿಸ ಬೇಕಾಯಿತು. ವಶಿಷ್ಠನ ನೂರು ಜನ ಮಕ್ಕಳು ಮರಣ ಹೊಂದಿದರು. ಪಾಂಡವರು ಹನ್ನೆರಡು ವರುಷ ವನವಾಸ ಒಂದು ವರ್ಷ ಅಜ್ಞಾತವಾಸದಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕಾಯಿತು. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಸ್ಯಮಂತಕ ಮಣಿಯನ್ನು ಕದ್ದನೆಂಬ ಅಪವಾದ ಬಂದಿತು. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ನಾನು ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಕಾಡಿರುವೆನು. ನೀನು ಬಹಳ ಪರೋಪಕಾರಿಯು. ನಿನಗೆ ನಾನು ಪ್ರಸನ್ನನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ನಿನಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಪೀಡೆಯ ಕಥೆಯನ್ನು ಯಾರು ಶ್ರವಣ-ಪಠಣ ಮಾಡುವರೋ ಅಂಥವರಿಗೆ ನಾನು ಪೀಡೆಯನ್ನು ಕೊಡುವದಿಲ್ಲ. ಈ ಗ್ರಂಥದ ಪಠಣ-ಶ್ರವಣ ಮಾಡದಿರುವವರನ್ನು ನಾನು ಪೀಡಿಸದೇ ಬಿಡೆನು. ಇದು ನಾನು ನೀಡುವ ವರವು ಇದಾಗಿದೆ.

ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ ವೈಶ್ಯನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹಂಸವು ರತ್ನಹಾರವನ್ನು ನುಂಗಿದ್ದರಿಂದ ನಿನಗೆ ಅಪವಾದ ಬಂದಿತು. ಈಗ ವೈಶ್ಯನನ್ನು ಕರೆಯಿಸು. ಅವನ ಮುಂದೆಯೇ ಹಂಸವು ನಿಜರೂಪಗೊಂಡು ರತ್ನಹಾರವನ್ನು ಉಗುಳಿದಾಗ ನಿನಗೆ

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಮೊದಲಿನ ರಾಜ-ಭೋಗಗಳು ಲಭಿಸುವವು ಎಂದು ಆಶೀರ್ವಾದ ಮಾಡಿ "ಶನಿವಾರಕ್ಕೆ ಒಮ್ಮೆಯಾದರೂ ನನ್ನ ಮಹಾತ್ಮೆಯನ್ನು ಯಾರು ಓದುವರೋ ಅಥವಾ ಕೇಳುವರೋ ಅವರಿಗೆ ನಾನು ಸಂತುಷ್ಟನಾಗುವೆನು" ಎಂದು ನುಡಿದು ಶನಿದೇವನು ತನ್ನ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೊರಟು ಹೋದನು.

ಚಂದ್ರಸೇನ ರಾಜನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದನು. ವಿಕ್ರಮರಾಜನನ್ನು ಕಂಡು ನೀನು ಯಾರು? ಎಂದು ಕೇಳಿದನು. ವಿಕ್ರಮನು "ನಾನು ತಮ್ಮ ಪರಿಚಯದ ಕಳ್ಳನಲ್ಲವೇ?" ಎಂದನು. ಅದು ಇರಲಿ, ಈಗ ಶ್ರೀಪತಿ ಸಾಹುಕಾರನನ್ನು ತ್ವರೆಮಾಡಿ ಕರೆಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ. ಆನಂತರ ನನ್ನ ಸಮಾಚಾರವೆಲ್ಲವೂ ತಿಳಿದು ಬರುವುದು ಎನಲು ರಾಜನು ಶ್ರೀಪತಿ ಸಾಹುಕಾರನನ್ನೂ ಕರೆಸಿದನು. ವಿಕ್ರಮನು "ವೈಶ್ಯನೇ! ನಿನ್ನ ಮನೆಯ ಚಿತ್ರಶಾಲೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ನಡೆ. ಅಲ್ಲಿ ಈ ಹಿಂದೆ ನಡೆದ ಅಘಟಿತ ಘಟನೆಯನ್ನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ನಿನಗೂ, ರಾಜನಿಗೂ ತೋರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ" ಎಂದು ನುಡಿಯಲು ಶ್ರೀಪತಿ ಸಾಹುಕಾರನು ಎಲ್ಲರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಚಿತ್ರಶಾಲೆಗೆ ಬಂದನು. ಆಗ ವಿಕ್ರಮನು ಶನಿದೇವರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದನು. ಅವನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವದೇ ತಡ ಹಂಸವು ಸಜೀವಗೊಂಡು ತಾನು ನುಂಗಿದ ರತ್ನಹಾರವನ್ನು ಉಗುಳಿತು. ಇದೆಲ್ಲವನ್ನು ಕಂಡು ಶ್ರೀಪತಿ ಸಾಹುಕಾರ, ಚಂದ್ರಸೇನರಾಜನು, ಆಲೋಲಿಕೆಯರು ಬೆರಗು

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಗೊಂಡರು. ಆಲೋಲಿಕೆಯು ವಿಕ್ರಮನನ್ನು ವರಿಸಲು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದಳು. ಬಹು ಹರುಷಿತನಾದ ವೈಶ್ಯ ಸಾಹುಕಾರನು ತನ್ನ ಕನ್ನಿಕೆಯನ್ನು ವಿಕ್ರಮನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಅವನ ಚರಣಗಳಿಗೆ ಎರಗಿ ತನ್ನ ತಪ್ಪಿಗಾಗಿ ಕ್ಷಮೆ ಬೇಡಿದನು.

ಚಂದ್ರಸೇನ ರಾಜನು ವಿಕ್ರಮಾರ್ಕನನ್ನುದ್ದೇಶಿಸಿ "ಮಹಾಪುರುಷನೇ, ನಿನ್ನಿಂದ ಯಾವ ದೇಶವು ಪುನೀತವಾಗಿದೆ? ನಿನ್ನ ನಿಜ ನಾಮಧೇಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು" ಎಂದು ವಿನ್ನವಿಸಿದನು. ಆಗ ವಿಕ್ರಮನು "ನಾನು ಉಜ್ಜಯಿನಿಯ ಅರಸನು, ನನ್ನ ಹೆಸರು ವಿಕ್ರಮನು" ಎಂದೊಡನೆ ಚಂದ್ರಸೇನನು ಎದ್ದು ಹೋಗಿ ಸಾಷ್ಟಾಂಗವೆರಗಿ, ನನ್ನಿಂದ ಮಹತ್ತರ ಅನ್ಯಾಯವು ಘಟಿಸಿತು. ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕೆಂದು ಬೇಡಿಕೊಂಡನು.

ವಿಕ್ರಮನು ನನಗೆ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಗ್ರಹಸ್ಥಿತಿ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಆಗ ನೀನು ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದೆ, ಈಗ ಶನಿ ಕೃಪೆಯು ನನಗೆ ಒದಗಿರುವುದರಿಂದ ಹೀಗೆ ನುಡಿಯುವೆ. ಇರಲಿ, ಇದು ನಿನ್ನ ದೋಷವಲ್ಲ, ಶನಿರಾಯನ ಅವಕೃಪೆಯೇ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಷ್ಟ-ನಷ್ಟಗಳಿಗೆ ಗುರಿಯಾಗಿದ್ದೆನು ಎಂದು ನುಡಿದನು. ಅರಸನು ವಿಕ್ರಮನಿಗೆ ವಿಪುಲ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಕೊಟ್ಟನು. ಅಲ್ಲದೆ ಪದ್ಮಸೇನೆಯನ್ನು ವಿಕ್ರಮನಿಗೆ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟನು. ವಿಕ್ರಮನು ತನ್ನನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿದ ಗಾಣಿಗನಿಗೆ ಒಂದು ನಾಡನ್ನು ಉಂಬಳಿಯಾಗಿ ಕೊಡಿಸಿದನು. ಚಂದ್ರಸೇನ ರಾಜನ ಮತ್ತು

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಶ್ರೀಪತಿ ಸಾಹುಕಾರನ ಅನುಮತಿ ಪಡೆದು ತನ್ನ ಉಭಯ ಪತ್ನಿಯರೊಂದಿಗೆ ಚತುರಂಗದಳ ಸಮೇತನಾಗಿ ಉಜ್ಜಯಿನಿಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಿದನು. ಉಜ್ಜಯಿನಿ ಪುರವಾಸಿಗಳು ವಿಕ್ರಮನ ಪುನರಾಗಮನದಿಂದ ಆನಂದಯುಕ್ತರಾದರು. ಆ ಬಳಿಕ ಒಂದು ಶುಭ ಮುಹೂರ್ತದಲ್ಲಿ ವಿಕ್ರಮನು ತನ್ನ ಸಿಂಹಾಸನವನ್ನೇರಿದನು. ಮುಂದೆ ಅವನು ಶನೈಶ್ಚರ ವ್ರತವನ್ನು ತಪ್ಪದೇ ಆಚರಿಸಿದನು. ಈ 'ಶನಿ ಮಹಾತ್ಮೆ'ಯನ್ನು ಯಾರು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಕೇಳುವರೋ ಅಥವಾ ಪಠಣ ಮಾಡುವರೋ ಅವರ ಸಂಕಟಗಳೆಲ್ಲವೂ ಪರಿಹಾರವಾಗುವವು. ಶನಿದೇವನು ಪ್ರಸನ್ನನಾಗುವನು.

॥ ಶ್ರೀ ಶನಿದೇವಾಯ ನಮಃ ॥

॥ ಇತಿ ಶ್ರೀ ಶನಿ ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯಂ ಸಂಪೂರ್ಣಂ ॥

॥ ಅಥ ಶನೈಶ್ಚರ ಸ್ತೋತ್ರಮ್ ॥

ಶ್ರೀ ಗಣೇಶಾಯ ನಮಃ॥ ಅಸ್ಯ ಶ್ರೀ ಶನೈಶ್ಚರ ಸ್ತೋತ್ರಸ್ಯ ದಶರಥ ಋಷಿಃ ಶನೈಶ್ಚರೋ ದೇವತಾ। ತ್ರಷ್ಟುಪ್ ಛಂದಃ ಶನೈಶ್ಚರ ಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥೇ ಜಪೇ ವಿನಿಯೋಗಃ। ***ದಶರಥ ಉವಾಚ–*** ಕೋಣೋಂತಕೋ ರೌದ್ರ ಯಮೋಽಥ ಬಭ್ರುಃ। ಕೃಷ್ಣಃ ಶನಿಃ

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಪಿಂಗಳ ಮಂದಸೌರಿಃ । ನಿತ್ಯಂ ಸ್ತುತ್ಯೋ ಯೋ ದದಾತಿ ಪೀಡಾಂ ತಸ್ಮೈ ನಮಃ ಶ್ರೀ ರವಿನಂದನಾಯ ॥ 1 ॥ ಸುರಾಸುರಾಃ ಕಿಂಪುರುಷೋರಗೇಂದ್ರಾ ಗಂಧರ್ವ ವಿದ್ಯಾಧರ ಪನ್ನಗಾಶ್ಚ । ಪೀಡ್ಯಂತಿ ಸರ್ವೇ ವಿಷಮಸ್ಥಿತೇನ । ತಸ್ಮೈ ನಮಃ ಶ್ರೀ ರವಿನಂದನಾಯ ॥ 2 ॥ ನರಾ ನರೇಂದ್ರಾಃ ಪಶವೋ ಮೃಗೇಂದ್ರಾಃ । ವನ್ಯಾಶ್ಚ ಯೇ ಕೀಟಪತಂಗ ಭೃಂಗಾ । ಪೀಡ್ಯಂತಿ ಸರ್ವೇ ವಿಷಮಸ್ಥಿತೇನ ತಸ್ಮೈ.... ॥ 3 ॥ ದೇಶಾಶ್ಚ ದುರ್ಗಾಣಿ ವನಾನಿ ಯತ್ರ । ಸೇನಾನಿವೇಶಃ ಪುರಪತ್ತನಾನಿ । ಪೀಡ್ಯಂತಿ ಸರ್ವೇ ವಿಷಮಸ್ಥಿತೇನ ತಸ್ಮೈ.... ॥ 4 ॥ ತಿಲೈರ್ಯವೈರ್ಮಾಷ ಗುಡಾನ್ನದಾನೈರ್ಲೋಹೇನ ನೀಲಾಂಬರ ದಾನತೋ ವಾ । ಪ್ರೀಣಾತಿ ಮಂತ್ರೈರ್ನಿಜವಾಸರೇ ಚ ತಸ್ಮೈ.... ॥ 5 ॥ ಪ್ರಯಾಗಕೂಟೇ ಯಮುನಾತಟೇ ಚ ಸರಸ್ವತೀ ಪುಣ್ಯಜಲೇ ಗುಹಾಯಾಂ । ಯೋ ಯೋಗಿನಾಂ ಧ್ಯಾನಗತೋಪಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮಸ್ತಸ್ಮೈ.... ॥ 6 ॥ ಅನ್ಯಪ್ರದೇಶಾತ್ತ ಗೃಹಂ ಪ್ರವಿಷ್ಟ ತ್ವದೀಯವಾರೇ ಸನರಃ ಸುಖೀ ಸ್ಯಾತ್ । ಗೃಹಾದ್ಗತೋಯೋನ ಪುನಃ ಪ್ರಯಾತಿ ತಸ್ಮೈ.... ॥ 7 ॥ ಸ್ರಷ್ಟಾ ಸ್ವಯಂಭೂರ್ಭುವನ ತ್ರಯಸ್ಯ ತ್ರಾತಾ ಹರಿಃ ಸಂಹರತೇ ಪಿನಾಕೀ । ಏಕಸ್ತ್ರಿಧಾ ಋಗ್ಯಜುಸಾಮಮೂರ್ತಿ ಸ್ತಸ್ಮೈ.... ॥ 8 ॥ ಶನಷ್ಯಷ್ಟಕಂ ಯಃ ಪ್ರಯತಃ ಪ್ರಭಾತೇ ನಿತ್ಯಂ ಸುಪುತ್ರೈ ಪಶುಬಾಂಧವೈಶ್ಚ । ಪಠೇತ್ತು ಸೌಖ್ಯಂ ಭುವಿಭೋಗ ಯುಕ್ತಃ ಪ್ರಾಪ್ನೋತಿ ನಿರ್ವಾಣ ಪದಂ ತದಂತೇ ॥ 9 ॥ ಕೋಣಸ್ತಃ ಪಿಂಗಲೋಬಭ್ರುಃ ಕೃಷ್ಣೋ ರೌದ್ರೋಂತಕೋಯಮಃ ಸೌರೀಃ ಶನೈಶ್ಚರೋ

Sri Vidyabharati Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಮಂದಃ ಪಿಪ್ಪಲಾದೇನ ಸಂಸ್ತುತ ॥ 10 ॥ ಏತಾನಿ ದಶನಾಮಾನಿ ಪ್ರಾತರುತ್ಥಾಯ ಯಃ
ಪಠೇತ್ ಶನೈಶ್ಚರ ಕೃತಾ ಪೀಡಾನ ಕದಾಚಿದ್ಭವಿಷ್ಯತಿ ॥ 11 ॥

॥ ಇತಿ ಶ್ರೀ ದಶರಥ ಪ್ರೋಕ್ತಂ ಶನೈಶ್ಚರ ಸ್ತೋತ್ರಂ ಸಂಪೂರ್ಣಮ್ ॥

॥ ಅಥ ನವಗ್ರಹ ಸ್ತೋತ್ರಮ್ ॥

ಶ್ರೀ ಗಣೇಶಾಯ ನಮಃ ॥ ಜಪಾಕುಸುಮ ಸಂಕಾಶಂ ಕಾಶ್ಯಪೇಯಂ ಮಹಾದ್ಯುತಿಂ। ತಮೋಽರಿಂ ಸರ್ವ ಪಾಪಘ್ನಂ ಪ್ರಣತೋಽಸ್ಮಿ ದಿವಾಕರಂ ॥ 1 ॥ ದಧಿಶಂಖ ತುಷಾರಾಭಂ ಕ್ಷೀರೋದಾರ್ಣವ ಸಂಭವಂ। ನಮಾಮಿ ಶಶಿನಂ ಸೋಮಂ ಶಂಭೋರ್ಮುಕುಟ ಭೂಷಣಂ ॥ 2 ॥ ಧರಣೀಗರ್ಭ ಸಂಭೂತಂ ವಿದ್ಯುತ್‌ಕಾಂತಿ ಸಮಪ್ರಭಂ। ಕುಮಾರಂ ಶಕ್ತಿಹಸ್ತಂ ಚ ಮಂಗಲಂ ಪ್ರಣಮಾಮ್ಯಹಂ ॥ 3 ॥ ಪ್ರಿಯಂಗು ಕಲಿಕಾಶಾಮಂ ರೂಪೇಣಾಪ್ರತಿಮಂ ಬುಧಂ। ಸೌಮ್ಯಂ ಸೌಮ್ಯ ಗುಣೋಪೇತಂ ತಂ ಬುಧಂ ಪ್ರಣಮಾಮ್ಯಹಂ ॥ 4 ॥ ದೇವಾನಾಂ ಚ ಋಷೀಣಾಂ ಚ ಗುರುಂ ಕಾಂಚನ ಸನ್ನಿಭಂ। ಬುದ್ಧಿ ಭೂತಂ ತ್ರಿಲೋಕೇಶಂ ತಂ ನಮಾಮಿ ಬೃಹಸ್ಪತಿಂ ॥ 5 ॥ ಹಿಮಕುಂದ ಮೃಣಾಲಾಭಂ ದೈತ್ಯಾನಾಂ ಪರಮಂ ಗುರುಂ। ಸರ್ವಶಾಸ್ತ್ರ ಪ್ರವಕ್ತಾರಂ ಭಾರ್ಗವಂ ಪ್ರಣಮಾಮ್ಯಹಂ ॥ 6 ॥ ನೀಲಾಂಜನ ಸಮಾಭಾಸಂ ರವಿಪುತ್ರಂ ಯಮಾಗ್ರಜಂ। ಛಾಯಾಮಾರ್ತಾಂಡ ಸಂಭೂತಂ ತಂ ನಮಾಮಿ ಶನೈಶ್ಚರಂ ॥ 7 ॥

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಅರ್ಧಕಾಯಂ ಮಹಾವೀರ್ಯಂ ಚಂದ್ರಾದಿತ್ಯ ವಿಮರ್ದನಂ। ಸಿಂಹಿಕಾ ಗರ್ಭ ಸಂಭೂತಂ ತಂ ರಾಹುಂ ಪ್ರಣಮಾಮ್ಯಹಂ ॥ 8 ॥ ಫಲಾಶ ಪುಷ್ಪ ಸಂಕಾಶಂ ತಾರಕಾಗ್ರಹ ಮಸ್ತಕಂ। ರೌದ್ರಂ ರೌದ್ರಾತ್ಮಕಂ ಘೋರಂ ತಂ ಕೇತುಂ ಪ್ರಣಮಾಮ್ಯಹಂ ॥ 9 ॥ ಇತಿ ವ್ಯಾಸಮುಖೋದ್ಗೀತಂ ಯಃ ಪಠೇತ್ ಸುಸಮಾಹಿತಃ। ದಿವಾ ವಾ ಯದಿವಾ ರಾತ್ರೌ ವಿಘ್ನಶಾಂತಿ ಭವಿಷ್ಯತಿ ॥ 10 ॥ ನರನಾರೀ ನೃಪಾಣಾಂ ಚ ಭವೇತ್ ದುಃಸ್ವಪ್ನ ನಾಶನಂ। ಐಶ್ವರ್ಯಮತುಲಂ ತೇಷಾಮಾರೋಗ್ಯಂ ಪುಷ್ಟಿವರ್ಧನಂ ॥ 11 ॥ ಗ್ರಹನಕ್ಷತ್ರಜಾಃ ಪೀಡಾಸ್ತಸ್ಕರಾಗ್ನಿ ಸಮುದ್ಭವಾಃ। ತಾಃ ಸರ್ವಾಃ ಪ್ರಶಮಂ ಯಾಂತಿ ವ್ಯಾಸೋ ಬ್ರೂತೇ ನ ಸಂಶಯಃ ॥ 12 ॥

॥ ಇತಿ ಶ್ರೀ ವ್ಯಾಸ ವಿರಚಿತಂ ನವಗ್ರಹ ಸ್ತೋತ್ರಂ ಸಂಪೂರ್ಣಮ್ ॥

॥ ಅಥ ನವಗ್ರಹ ಪೀಡಾಹರ ಸ್ತೋತ್ರಮ್ ॥

ಶ್ರೀ ಗಣೇಶಾಯ ನಮಃ॥ ಗ್ರಹಾಣಾಮಾದಿತ್ಯೋ ಲೋಕರಕ್ಷಕ ಕಾರಕಃ। ವಿಷಮಸ್ಥಾನ ಸಂಭೂತಾಂ ಪೀಡಾಂ ಹರತು ಮೇ ರವಿಃ ॥ 1 ॥ ರೋಹಿಣೇಶ ಸುಧಾಮೂರ್ತಿಃ ಸುಧಾಗಾತ್ರಃ ಸುಧಾಶನಃ। ವಿಷಮಸ್ಥಾನ ಸಂಭೂತಾಂ ಪೀಡಾ ಹರತು ಮೇ ವಿಭುಃ ॥ 2 ॥ ಭೂಮಿಪುತ್ರೋ ಮಹಾತೇಜಾ ಜಗತಾಂ ಭಯಕೃತ್ ಸದಾ। ವೃಷ್ಟಿಹರ್ತಾ ಜ ಪೀಡಾಂ ಹರತು ಮೇ ಕುಜಃ ॥ 3 ॥ ಉತ್ಪಾತರೂಪೋ

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಜಗತಾಂ ಚಂದ್ರಪುತ್ರೋ ಮಹಾದ್ಯುತಿಃ। ಸೂರ್ಯ ಪ್ರಿಯಕರೋ ವಿದ್ವಾನ್ ಪೀಡಾಂ ಹರತು ಮೇ ಬುಧಃ॥ 4॥ ದೇವಮಂತ್ರೀ ವಿಶಾಲಾಕ್ಷಃ ಸದಾ ಲೋಕಹಿತೇ ರತಃ। ಅನೇಕ ಶಿಷ್ಯ ಸಂಪೂರ್ಣಃ ಪೀಡಾಂ ಹರತು ಮೇ ಗುರುಃ॥ 5॥ ದೈತ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಗುರುಸ್ತೇಷಾಂ ಪ್ರಣತಶ್ಚ ಮಹಾಮತಿಃ। ಪ್ರಭುಸ್ತಾರಾ ಗ್ರಹಣಾಂ ಚ ಪೀಡಾಂ ಹರತು ಮೇ ಭೃಗುಃ॥ 6॥ ಸೂರ್ಯಪುತ್ರೋ ದೀರ್ಘದೇಹೋ ವಿಶಾಲಾಕ್ಷಃ ಶಿವಪ್ರಿಯಃ। ಮಂದಾಚಾರಃ ಪ್ರಸನ್ನಾತ್ಮಾ ಪೀಡಾಂ ಹರತು ಮೇ ಶನಿಃ॥ 7॥ ಮಹಾಶಿರೋ ಮಹಾವಕ್ತ್ರೋ ದೀರ್ಘದಂಷ್ಟ್ರೋ ಮಹಾಬಲಃ। ಅತನುಶ್ಚೋರ್ಧ್ವ ಕೇಶಶ್ಚ ಪೀಡಾಂ ಹರತು ಮೇ ಶಿಖಿಃ॥ 8॥ ಅನೇಕ ರೂಪ ವರ್ಣೈಶ್ಚ ಶತಶೋಥ ಸಹಸ್ರಶಃ। ಉತ್ಪಾತರೂಪೋ ಜಗತಾಂ ಪೀಡಾ ಹರತು ಮೇ ತಮಃ॥ 9॥

॥ ಇತಿ ಶ್ರೀ ನವಗ್ರಹ ಪೀಡಾಹರ ಸ್ತೋತ್ರಂ ಸಂಪೂರ್ಣಮ್ ॥

॥ ಅಥ ಶನೈಶ್ಚರ ಕವಚ ಪ್ರಾರಂಭ ॥

ಓಂ ಅಸ್ಯ ಶ್ರೀ ಶನೈಶ್ಚರ ಕವಚ ಸ್ತೋತ್ರ ಮಹಾಮಂತ್ರಸ್ಯ ಕಾಶ್ಯಪ ಋಷಿಃ ಅನುಷ್ಟುಪ್ ಛಂದಃ ಶನೈಶ್ಚರೋ ದೇವತಾ ಶಂಬೀಜಂ ವಂ ಶಕ್ತಿಃ ಯಂ ಕೀಲಕಮ್ ಮಮ ಶನೈಶ್ಚರ ಪ್ರಸಾದ ಸಿದ್ಧ್ಯರ್ಥೇ ಜಪೇ ವಿನಿಯೋಗಃ॥ ಶಾಂ ಅಗುಷ್ಠಾಭ್ಯಾಂ

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ನಮಃ॥ ಶೀಂ ತರ್ಜನೀಭ್ಯಾಂ ನಮಃ। ಶೂಂ ಮಧ್ಯಮಾಭ್ಯಾಂ ನಮಃ। ಶೈಂ ಅನಾಮಿಕಾಭ್ಯಾಂ ನಮಃ। ಶೌಂ ಕನಿಷ್ಟಿಕಾಭ್ಯಾಂ ನಮಃ। ಶಃ ಕರತಲ ಕರ ಪೃಷ್ಠಾಭ್ಯಾಂ ನಮಃ। ಏವಂ ಹೃದಯಾದಿ ನ್ಯಾಸಃ। ಭೂರ್ಭುವಸ್ಸುರೋಮಿತಿ ದಿಗ್ಬಂಧಃ॥ ಧ್ಯಾನಮ್॥ ಚತುರ್ಭುಜ ಶನಿದೇವಂ ಚಾಪ ತೂಣೀರ ಕೃಪಾಣಕಂ॥ ವರದಂ ಭೀಮ ದುಷ್ಟಂ ಚ ನೀಲಾಂಗಂ ವರಭೂಷಣಂ॥ ನೀಲಮಾಲ್ಯಾನುಲೇಪಂ ಚ ನೀಲರತ್ನೈರಲಂಕೃತಮ್॥ ಜಾಲೋರ್ದ್ಧ ಮುಕುಟಾಭಾಸಂ ನೀಲಗೃಧ್ರರಥಾವಹಂ। ಮೇರು ಪ್ರದಕ್ಷಣಂ ಕೃತ್ವಾ ಸರ್ವ ಲೋಕ ಭಯಾವಹಂ। ಕೃಷ್ಣಾಂಬರಧರಂ ದೇವಂ ದ್ವಿಭುಜಂ ಗೃದ್ರಸಂಸ್ಥಿತಃ ಸರ್ವಪೀಡಾ ಹರಂ ನೃಣಾಂ ಧ್ಯಾಯೇದ್‌ಗ್ರಹ ಗಣೋತ್ತಮಮ್॥ ಶನೈಶ್ಚರಃ ಶೀರೋರಕ್ಷೇತ್ ಮುಖಂ ಭಕ್ತಾರ್ತಿನಾಶನಃ। ಕರ್ಣೌ ಕೃಷ್ಣಾಂಬರಂ ಪಾತು ನೇತ್ರೆ ಸರ್ವಂ ಭಯಂಕರಃ॥ ಕೃಷ್ಣಾಂಗೋ ನಾಶಿಕಾಂ ರಕ್ಷೇತ್ ಕರ್ಣಂಮೇ ಚ ಶಿಖಿಂಡಿಜಃ॥ ಭುಜಾಮೇನಭುಜಃ ಪಾತು ಹಸ್ತೌ ನೀಲೋತ್ಪಲ ಪ್ರಭುಃ॥ ಪಾತು ಮೇ ಹೃದಯಂ ಕೃಷ್ಣಃ ಕುಕ್ಷಿಂಶುಷ್ಕೋದರಸ್ತಥಾ॥ ಕರಂ ಮೇ ವಿಕಟಃ ಪಾತು ಉರೋಮೇ ಘೋರ ರೂಪವಾನ್। ಜಾನುನೀ ಪಾತು ದೀರ್ಘೋ ಮೇ ಜಂಘೇ ಮೇ ಮಂಗಳ ಪ್ರದಃ॥ ಗುಲ್ಫೌ ಗುಣಾಕರಃ ಪಾತು ಪಾದೌ ಮೇ ಪಂಗುಪಾದಕಃ॥ ಸರ್ವಾಣಿ ಚ ಮಮಾಂಗಾನಿ ಪಾತು ಭಾಸ್ಕರ ನಂದನಃ। ಯ ಇದಂ ಕವಚಂ ದಿವ್ಯಂ ಸರ್ವೇ ಪೀಡಾಹರಂ

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

ನೃಣಾಮ್ ॥ ಪಠತಿ ಶ್ರದ್ಧಾಯಾ ಯುಕ್ತಃ ಸರ್ವಾನ್ ಕಾಮಾನುವಾಪ್ನುಯಾತ್ ॥

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

॥ ಇತಿ ಶ್ರೀ ಪದ್ಮಪುರಾಣೇ ಶನೈಶ್ಚರ ಕವಚಂ ಸಂಪೂರ್ಣಮ್ ॥

॥ ಶನಿದೇವರ ನಾಮಾವಳಿ ॥

ಓಂ ಶನೈಶ್ಚರಾಯ ನಮಃ। ಶಾಂತಾಯ ನಮಃ। ಸರ್ವಾಭೀಷ್ಟಪ್ರದಾಯ ನಮಃ। ಶರಣ್ಯಾಯ ನಮಃ। ವರೇಣ್ಯಾಯ ನಮಃ। ಸರ್ವೇಶಾಯ ನಮಃ। ಸೌಮ್ಯಾಯ ನಮಃ। ಸುರವ್ಯಂದಾಯ ನಮಃ। ಸುಂದರಾಯ ನಮಃ। ಘನಾಯ ನಮಃ। ಘನರೂಪಾಯ ನಮಃ। ಘನಾಭರಣ ಧಾರಿಣೇ ನಮಃ। ಘನಸಾರ ವಿಲೇಪಾಯ ನಮಃ। ಖದ್ಯೋತಾಯ ನಮಃ। ಮಂದಾಯ ನಮಃ। ಮಂದಚೇಷ್ಟಾಯ ನಮಃ। ಮಹನೀಯ ಗುಣಾತ್ಮನೇ ನಮಃ। ಮರ್ತ್ಯಪಾವನ ಪಾದಾಯ ನಮಃ। ಮಹೇಶಾಯ ನಮಃ। ಛಾಯಾಪುತ್ರಾಯ ನಮಃ। ಶರ್ವಾಯ ನಮಃ। ಶರತೂಣೀರ ಧಾರಣೇ ನಮಃ। ಚಿರಸ್ಥಿರಸ್ವಭಾಯ ನಮಃ। ಚಂಚಲಾಯ ನಮಃ। ನೀಲವರ್ಣಾಯ ನಮಃ। ನಿತ್ಯಾಯ ನಮಃ। ನೀಲಾಂಜನ ನಿಭಾಯ ನಮಃ। ನೀಲಾಂಬರ ಭೂಷಣಾಯ ನಮಃ। ನಿಶ್ಚಲಾಯ ನಮಃ।

॥ ಇತಿ ಶ್ರೀ ಶನಿದೇವರ ನಾಮಾವಲಿ ಸಮಾಪ್ತಾ ॥

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

॥ ಶನಿದೇವರ ಆರತಿ ॥

ಮಂಗಲಂ ಜಯ ಮಂಗಲಂ ॥ ಮಂಗಲಂ ॥ ಭಾಸ್ಕರಾತ್ಮ ಭವ ಮಹಿಮಗೇ ದೈತ್ಯರಾವಣಾದ್ಯರಂ ಬಲುವಿ। ಫತ್ತಿಯಿಂದ ಸಂಹರಿಸಿದ ಶನಿದೇವಗೇ ॥ **ಪ** ॥ ವಕ್ರದೃಷ್ಟಿಪಾತದಿಂದ। ಶುಕ್ರನಂ ಭಗಾಂಕಿತಗೈದವಂಗೆ ಚಕ್ರಿಯನ್ನೂ ಬಾಧೆಗೊಳಿಪ। ವಿಕ್ರಮಂಗೆ ತ್ರಾಹಿ ಎನಿಸುತಲೊಲಿದವಗೇ ॥ **1** ॥ ಶ್ರೇಷ್ಠ ರಾಮಚಂದ್ರನನ್ನು ಭ್ರಷ್ಟ ರಾಜ್ಯನಾಗಿಗೈದವನ। ಕಷ್ಟ ವಿತ್ತಾರಣ್ಯ ಕಟ್ಟುತಲಿ। ನಿಷ್ಠೆಗೊಲಿದು ಸತ್ಕರಿಸಿದ ಶನಿವಿಭುವಿಗೇ ॥ **2** ॥ ಶಾಂತ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ ಭೂ। ಕಾಂತನನ್ನು ಮೇಣುವ್ಯಥೆಪಡಿಸಿದಾ। ಕಂತು ಹರಗೆ ಭಯದನೆಂದೆನಿಸಿದ। ಇಂತು ದೇವಾಸುರರಿಗೆ ಭೀಕರ ದೇವಗೆ ॥ **3** ॥

॥ ಶನಿ ಗ್ರಹ ಶುಭಾಶುಭ ಫಲಾದಿ ವಿಚಾರ ॥

ಶುಭಫಲಂ :– ಜನ್ಮರಾಶಿಯಿಂದ 3, 6, 11 ಈ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವಾಗ ಶುಭದಾಯಕನು. ಅದರಿಂದಾಗಿ ಎಲ್ಲ ದುಃಖಗಳು ನಿವಾರಣೆಯಾಗಿ ಸುಖವೂ, ಲಾಭವೂ, ದ್ರವ್ಯಪ್ರಾಪ್ತಿಯೂ, ಸಂತತಿಯೂ, ಕಾರ್ಯಸಿದ್ಧಿಯೂ ಆಗುವದು.

ಅಶುಭ ಫಲಂ :– ಜನ್ಮರಾಶಿಯಿಂದ 4, 8, 12ನೇ ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಪೀಡೆ. 1, 2, 5, 7, 9, 10 ಈ ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಪೀಡಾಕಾರನು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ರೋಗ, ಚಿಂತೆ, ಕಾರ್ಯಹಾನಿ, ಸ್ತ್ರೀ [illegible] ಉಂಟಾಗುವವು.

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sirsi

–: ಪರಿಹಾರ :–

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ಸಂಕಲ್ಪ– ಓಂ ಶಮಗ್ನಿರಿರಿಂಬಿಠಿಃ ಶನೈಶ್ಚರ ಉಷ್ಣಿಕ್ । ಶನೈಶ್ಚರ ಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥೇ ಜಪೇ ವಿನಿಯೋಗಃ ॥

ವೇದೋಕ್ತ : ಓಂ ಶಮಗ್ನಿರಗ್ನಿಭಿಃ ಕರಚ್ಛಂ ನ ಸ್ತಪತು ಸೂರ್ಯ್ಯ ।
ಶಂ ವಾತೋವಾತ್ವರಪಾs ಅಪಸ್ರಿಧಃ ॥

ಪುರಾಣೋಕ್ತ : ನೀಲಾಂಜನ ಸಮಾಭಾಸಂ ರವಿಪುತ್ರಂ ಯಮಾಗ್ರಜಂ
ಛಾಯಾ ಮಾರ್ತಾಂಡ ಸಂಭೂತಂ ತಂ ನಮಾಮಿ ಶನೈಶ್ಚರಂ ॥

ಈ ಮೇಲಿನ ಮಂತ್ರಗಳನ್ನು 23,000 ಜಪ ಮಾಡಬೇಕು. ಸಾಡೇಸಾತ್ (7॥ ವರುಷ) ಶನಿಯ ಪೀಡಾ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಇದು ಅವಶ್ಯವಾಗಿದೆ. ಮೇಲೆ ಬರೆದ ಜಪಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದ ಬಡವರು ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಸೂರ್ಯೋದಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಪ್ಪದೇ ಮಾರುತಿ ಗುಡಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬರಬೇಕು. (**ಸೂಚನೆ** : ಶ್ರೀ ಶನಿದೇವನು 12 ರಾಶಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸಲು 30 ವರುಷ ಹಿಡಿಯುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ಒಂದು ರಾಶಿಯಲ್ಲಿ 2॥ ವರುಷ ಇರುತ್ತಾನೆ.)

* * * * *

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

CC-O. In Public Domain. Digitized by eGangotri

ನಮ್ಮಿಂದ ಪ್ರಕಟವಾದ ಧಾರ್ಮಿಕ ಗ್ರಂಥಗಳು

1. ಶ್ರೀ ಗುರು ಚರಿತ್ರೆ
2. ದಾಸಬೋಧ
3. ಜ್ಞಾನೇಶ್ವರೀ ಗೀತೆ
4. ತುಳಸಿ ರಾಮಾಯಣ
5. ನವನಾಥ ಭಕ್ತಸಾರ
6. ಸಂಕಷ್ಟಚತುರ್ಥಿ
7. ಶ್ರೀ ಗುರುವಾರ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ವ್ರತ
8. ಉಪನಯನ ಪದ್ಧತಿ
9. ಬನಶಂಕರಿ ಮಹಾತ್ಮೆ
10. ಮಲ್ಲಾರಿ ಮಹಾತ್ಮೆ
11. ಶಿವಲೀಲಾಮೃತ
12. ಅನಂತನ ಪೂಜಾ
13. ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ಪೂಜಾ
14. ಋಗ್ವೇದ ಸಂಧ್ಯಾವಂದನೆ
15. ಶ್ರಾದ್ಧಕರ್ಮ
    (ಪಿಂಡ ಪ್ರದಾನ ಸಹಿತ)
16. ದೇವ ಪೂಜಾ ಪದ್ಧತಿ
    (ರುದ್ರಾಧ್ಯಾಯ ಸಹಿತ)
17. ಹರತಾಲಿಕಾ ಪೂಜಾ
18. ಹದಿನಾರು ಸೋಮವಾರ ವ್ರತ
19. ಗಣಪತಿ ಪೂಜಾ ವಿಧಾನ
20. ಋಷಿ ಪಂಚಮಿ ಪೂಜಾ
21. ಸ್ವರ್ಣ ಗೌರಿ ಪೂಜಾ
22. ದೇಷ್ಟಗೌರಿ ಪೂಜಾ
23. ವರಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮೀ ಪೂಜಾ
24. ತುಳಸಿ ಮಹಾತ್ಮೆ
25. ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮೀ ಮಹಾಸರಸ್ವತಿ ಪೂಜಾ
26. ಶಿವಸ್ತೋತ್ರ
27. ರಾಮರಕ್ಷಾ ಸ್ತೋತ್ರ
28. ಮಂತ್ರ ಪುಷ್ಪ
29. ವೆಂಕಟೇಶ ಸ್ತೋತ್ರ
30. ದತ್ತಾತ್ರೇಯ ಸ್ತೋತ್ರ
31. ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಸ್ತೋತ್ರ
32. ಗಣಪತಿ ಸ್ತೋತ್ರ
33. ನವಗ್ರಹ ಸ್ತೋತ್ರ
34. ಶನಿ ಮಹಾತ್ಮೆ
35. ದುರ್ಗಾ ಸ್ತೋತ್ರ
36. ಮಾರುತಿ ಸ್ತೋತ್ರ
37. ಅನ್ನಪೂರ್ಣ ಸ್ತೋತ್ರ
38. ಗಂಗಾ ಸ್ತೋತ್ರ
39. ರಾಮ ಸ್ತೋತ್ರ
40. ಸೂರ್ಯ ಸ್ತೋತ್ರ
41. ವಿಷ್ಣು ಸ್ತೋತ್ರ
42. ರಾಘವೇಂದ್ರ ಸ್ತೋತ್ರ
43. ವಾಯು ಸ್ತುತಿ
44. ದಶಾವತಾರ ಸ್ತುತಿ
45. ದ್ವಾದಶ ಸ್ತೋತ್ರ
46. ಒಗಟುಗಳು
47. ಮಂಗಲಾಷ್ಟಕಗಳು
48. ಮಲ್ಲಾರಿ ಅಷ್ಟೋತ್ತರ
49. ಶ್ರೀಮದ್ ಭಾಗವತ
50. ಭೃಹತ್ ಸ್ತೋತ್ರ ರತ್ನಾಕರ
51. ಭಕ್ತ ವಿಜಯ
52. ದಾಸ ಬೋಧ
53. ಶ್ರೀದೇವಿ ಮಹಾತ್ಮೆ
54. ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ಚಾರಿತ್ರ್ಯ ಮಂಜರಿ
55. ಸಂಪೂರ್ಣ ಶ್ರಾವಣ ಮಾಸದ ಹಾಡುಗಳು
56. ದತ್ತ ಮಹಾತ್ಮೆ
57. ಶ್ರೀ ರಾಮ
58. ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ
59. ಗಜೇಂದ್ರ ಮೋಕ್ಷ
60. ಲಲಿತಾ ಸಹಸ್ರನಾಮ
61. ವಿಷ್ಣು ಸಹಸ್ರನಾಮ

ಶ್ರೀ ವೈಭವಲಕ್ಷ್ಮೀ ಪ್ರಕಾಶನ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಬೆಲೆ ರೂ. 15-00

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri